

[Domovská Stránka](#) > ... > [Súdne Konania](#) > [Nariadenie o Digitalizácii – Oznámenia Členských Štátov](#) > [Lithuania](#)

Nariadenie o digitalizácii – oznámenia členských štátov

Autor obsahu

Litva

Litva

Táto stránka obsahuje informácie o oznámeniach členských štátov podľa nariadenia (EÚ) 2023/2844.

1. Vnútroštátne IT portály na komunikáciu so súdmi alebo inými orgánmi

Verejné elektronické služby (ďalej len „PES“) litovského informačného systému súdov (LITEKO): Portál elektronických služieb litovských súdov (ďalej len „EPP“) [[EPP – Domov \(teismas.lt\)](#)].

Občania Litovskej republiky, právnické osoby registrované v Litve, osoby s legálnym pobytom v Litve, ako aj právnické osoby registrované v iných krajinách, spolu s cudzími štátnymi príslušníkmi a ich zástupcami, sú oprávnení na prístup k EPP [bod 19.1 vyhlášky riaditeľa Národnej správy súdov č. 6P- 141-(1.1) zo 17. septembra 2015, ktorou sa schvaľujú pravidlá poskytovania verejných elektronických služieb v informačnom systéme súdov Litovskej republiky] (ďalej len „pravidlá LITEKO PES“).

Účelom systému LITEKO je elektronicky spracúvať údaje o veciach, ktoré sa prerokujú a skúmajú na litovských súdoch, zaznamenávať priebeh konania a poskytovať mediáciu a verejné elektronické služby, ako je stanovené v platných právnych predpisoch [bod 5 nariadenia o informačnom systéme litovských súdov, ktoré bolo schválené vyhláškou riaditeľa Národnej správy súdov č. 6P-112-(1.1) z 28. novembra 2011] (ďalej len „nariadenie o systéme LITEKO“). Služby sú definované ako verejné elektronické služby poskytované súdmi Litovskej republiky príjemcom služieb prostredníctvom podsystému LITEKO PES (odsek 3.1 pravidiel LITEKO PES).

K účtu podsystému LITEKO PES je možné pristupovať prostredníctvom SIRIP (platformy interoperability štátnych informačných zdrojov), ktorá umožňuje identifikáciu používateľa služieb prostredníctvom externých systémov, a to prostredníctvom občianskeho preukazu s integrovaným kvalifikovaným digitálnym certifikátom, systému elektronického bankovníctva komerčných bánk, osobného kvalifikovaného digitálneho certifikátu alebo pomocou súdom vydaných osobných identifikačných prihlasovacích údajov (bod 5 *pravidiel LITEKO PES*).

Používateľ, ktorý používa systém LITEKO PES prvýkrát, je povinný oboznámiť sa s pravidlami používania systému LITEKO PES, s príručkou pre používateľa služby, ktorá je k dispozícii v účte príjemcu služby (ďalej len „používateľská príručka“), a pravidlami v nej uvedenými a je povinný uvedené pravidlá a príručku dodržiavať, pričom služby musí využívať len v rozsahu práv, ktoré mu boli udelené, a do podsystému LITEKO PES je povinný poskytnúť správne údaje o príjemcovi služby, používateľovi služby a ďalšie údaje, ktoré sú potrebné na účely poskytovania služieb a ktoré môže používateľ služby upravovať. V prípade zmeny týchto údajov je používateľ služby povinný aktualizovať účet najneskôr nasledujúci pracovný deň, predkladať dokumenty do podsystému LITEKO PES vo formáte uvedenom v používateľskej príručke a čitateľnom pri reprodukcii prostredníctvom podsystému LITEKO PES, zdržať sa akýchkoľvek činností zameraných na zmenu, narušenie alebo iné zhoršenie fungovania podsystému LITEKO PES a porušovania práv a oprávnených záujmov tretích strán.

2. Vnútroštátna právna úprava videokonferencií v občianskych a obchodných veciach

Používanie videokonferencií v občianskych a obchodných veciach sa riadi:

1. článkom 175² Občianskeho súdneho poriadku Litovskej republiky. Používanie videokonferenčných technológií;
2. článkom 34 ods. 7 až 8 zákona o súdoch Litovskej republiky (ďalej len „zákon o súdoch“);
3. vyhláškou ministra spravodlivosti Litovskej republiky č. 1R-309 zo 7. decembra 2012 (v znení vyhlášky ministra spravodlivosti Litovskej republiky č. 1R-355 z 29. októbra 2020), ktorou sa schvaľuje opis postupu používania videokonferenčných technológií v občianskych a správnych veciach (ďalej len „opis schválený ministrom spravodlivosti“);
4. uznesením Súdnej rady č. 13p-156-(7.1.2) z 28. novembra 2014, ktorým sa schvaľuje opis postupu pri používaní videokonferenčných zariadení počas súdnych konaní (ďalej len „opis“);
5. odporúčaním o súdnych pojednávaní vedených na diaľku (ďalej len „odporúčania“), ktoré prijala Súdna rada prostredníctvom rozhodnutia uvedeného v zápisnici z 27. augusta 2021.

Súdy môžu viesť videokonferencie v súlade s článkom 5 nariadenia (EÚ) 2023/2844. Nie sú k dispozícii žiadne údaje o právach iných inštitúcií uskutočňovať videokonferencie podľa článku 5 nariadenia.

Prítomnosť účastníkov konania a vypočutie svedka s využitím videokonferenčnej a/alebo telekonferenčnej technológie sa môže organizovať z vlastnej iniciatívy súdu po tom, ako súd posúdi vhodnosť a možnosti súdu organizovať pojednávanie s využitím videokonferenčnej a/alebo telekonferenčnej technológie, ako aj možnosti účastníkov zúčastniť sa na pojednávaní s využitím videokonferenčnej a/alebo telekonferenčnej technológie (*bod 7 opisu schváleného ministrom spravodlivosti*).

Súdy väčšinou používajú platformu Zoom alebo videokonferenčné zariadenia nainštalované na súde.

Typ konferencie (videokonferencia alebo telekonferencia) a konkrétnu videokonferenčnú technológiu [centralizované videokonferenčné vybavenie súdu (ďalej len „centralizované vybavenie súdu“), Zoom, Microsoft Teams, pevné alebo mobilné telefónne zariadenie atď.] vyberá, organizuje a riadi sudca prerokujúci danú vec, pričom zohľadňuje okolnosti prípadu, videokonferenčnú technológiu, ktorú má súd k dispozícii, a jej dostupnosť, ako aj prístup účastníkov konania k príslušnej technológii.

Vzhľadom na potrebu zaistiť elektronickú bezpečnosť údajov poskytovaných v rámci súdnych konaní na diaľku sa odporúča používať videokonferenčné technológie, ktoré Národné centrum kybernetickej bezpečnosti posúdilo a uznalo za bezpečné, pričom sa v rámci možností uprednostní:

- centralizované vybavenie súdu,
- platforma Zoom na základe licencií udelených súdom (prostredníctvom účtu súdu) (*bod 3.2 až 3.3 odporúčaní*).

Účastník konania môže vyjadriť svoje stanovisko k prerokovaniu veci prostredníctvom informačných a elektronických komunikačných technológií (prostredníctvom videokonferencie, telekonferencie atď.) v ktoromkoľvek procesnom dokumente, ktorý predloží (článok 111 ods. 2 bod 6 Občianskeho súdneho poriadku).

Z priebehu súdneho pojednávania sa vyhotovuje zvukový záznam v súlade s postupom stanoveným procesným právom. Na účely zaznamenávania a vyšetrovania dôkazov môže súd vyhotovovať videozáznamy, filmovať a fotografovať postupom stanoveným procesným právom alebo použiť iné technické zariadenia (článok 38 ods. 3 zákona o súdoch).

Každé ústne pojednávanie sa zaznamenáva na zvukový záznam z pojednávania (článok 168 Občianskeho súdneho poriadku). Osoby zúčastnené na konaní majú právo na prístup k zvukovému záznamu zo súdneho pojednávania (článok 168 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku) v súlade s postupom stanoveným v právnych predpisoch upravujúcich postup na získanie prístupu k materiálom v trestných a občianskoprávných veciach a vo veciach správnych deliktov a správnych priestupkov [*bod 6 postupu pri vyhotovovaní zvukových záznamov zo súdnych pojednávanií schváleného uznesením Súdnej rady č. 13P-22-(7.1.2) zo 14. februára 2014 (ďalej len „uznesenie“)*].

Zvukové záznamy zo súdnych pojednávania sa uchovávajú a archivujú v súlade s postupom stanoveným zákonom. Musí sa zabezpečiť ochrana zvukového záznamu súdneho pojednávania pred neoprávneným použitím, kopírovaním, úpravou a zničením (body 9 a 11 opisu požiadaviek na zvukové záznamy súdnych pojednávania na zaznamenávanie priebehu súdnych pojednávania schváleného vyhláškou ministra spravodlivosti Litovskej republiky č. 1R-314 z 11. decembra 2012).

Zvukový záznam z verejného pojednávania zaznamenaný stacionárnym zvukovým nahrávacím zariadením sa zo zariadenia prenáša do systému LITEKO automatizovaným spôsobom, pokiaľ sa z technických dôvodov zvukový záznam neprenáša manuálne z lokálneho servera súdu do systému LITEKO.

Zvukový záznam z verejného pojednávania zaznamenaný mobilným zvukovým nahrávacím zariadením sa do systému LITEKO prenáša manuálne.

Zvukový záznam z neverejného pojednávania, ako aj zvukový záznam prenesený do systému LITEKO v súlade s požiadavkami stanovenými v právnych predpisoch týkajúcich sa archivácie prípadov, sa zaznamenáva na počítačové médium (CD-ROM atď.), čím sa zabezpečí ochrana proti akejkoľvek zmene alebo zničeniu zvukových záznamov, ktoré sa na ňom nachádzajú. Toto médium sa pripojí k spisu a spracuje sa v súlade s postupom stanoveným zákonom (*body 12 až 13, bod 15 uznesenia*).

Súd zaručuje právo účastníka konania na účinnú pomoc advokáta/právneho asistenta vo všetkých súdnych konaniach vrátane dôvernosti komunikácie so zastupovaným účastníkom. Ak advokát/právny asistent a klient nie sú fyzicky prítomní na tom istom mieste, súd môže uplatniť tieto alebo iné opatrenia:

- na žiadosť advokáta/právneho asistenta a klienta/žalovaného ich môže súd (zamestnanec poverený súdom) presunúť do samostatnej virtuálnej miestnosti, kde môžu dôverne prediskutovať svoje stanovisko k obhajobe a ďalšie otázky [túto funkciu má napríklad licencovaný softvér Zoom (samostatné súkromné miestnosti, tzv. breakout rooms)]. Potom sa vrátia do všeobecného prostredia stretnutia.
- Môže byť vyhlásená prestávka, vypnú sa kamery a mikrofóny a klientovi/žalovanému sa umožní telefonický rozhovor s advokátom/právnym asistentom. Ak sú advokát/právny asistent a klient fyzicky prítomní na tom istom mieste, môžu požiadať o prestávku. Počas prestávky vypnú mikrofón a videokameru a po prestávke sa vrátia do všeobecného prostredia stretnutia.

Ak sa osoba nachádza v priestoroch kontrolovaných orgánmi verejnej moci (zariadenie určené na zaistenie, väzenie atď.), má právo požiadať o prestávku v konaní, počas ktorej všetci úradníci opustia priestory a zostane len dotknutá osoba a jej obhajca (vypne sa aj mikrofón a kamery) (*bod 5.13 odporúčaní*).

Videokonferencie sa organizujú a uskutočňujú v súlade s postupom stanoveným v Občianskom súdnom poriadku v kapitole II „Organizácia a priebeh videokonferencií“ opisu, v kapitole II „Organizácia súdnych konaní prostredníctvom videokonferenčných technológií“ opisu schváleného ministrom spravodlivosti a v bodoch 3 až 5 odporúčaní.

Použiť sa môže technológia automatického prevodu reči na text.

Pred vydaním príkazu súd, ktorý vo veci koná, kontaktuje osobu určenú orgánom (súd, prokuratúra, litovská väzenská služba), ktorej je adresovaná žiadosť o zorganizovanie videokonferencie počas konania, ktorá je zodpovedná za používanie videokonferenčného zariadenia, jeho údržbu a organizáciu videokonferencií, o možnosti zorganizovať videokonferenciu a dohodnú sa na mieste, dátume a čase konania videokonferencie.

Súd si vyberie orgán (súd, prokuratúru, orgán podriadený väzenskej službe), na ktorý sa obráti so žiadosťou o zorganizovanie videokonferencie počas konania, pričom zohľadní miesto pobytu (miesto) vypočúvanej osoby a/alebo schopnosť vypočúvanej osoby dostať sa na miesto plánovanej videokonferencie.

Ak súd a/alebo orgán, ktorý súd žiada o zorganizovanie videokonferencie, nedisponuje videokonferenčným zariadením, požiada súd, v ktorého obvode má súdnu príslušnosť, iný súd alebo iný orgán, ktorý disponuje potrebným mobilným videokonferenčným zariadením, o použitie takéhoto zariadenia na uskutočnenie výsluchu prostredníctvom videokonferencie. Mobilné videokonferenčné zariadenie sa sprístupní a vráti súdu a/alebo orgánu, ktorý súd požiada o organizáciu videokonferencie v súlade s postupom stanoveným zákonom (*body 7 až 8 opisu*).

Ak účastník konania oznámi súdu, že nesúhlasí s konaním pojednávania na diaľku alebo nemá technické

možnosti zúčastniť sa na pojednávaní prostredníctvom videokonferenčnej technológie určenej súdom, súd môže zorganizovať zmiešané pojednávanie na diaľku a pozvať túto osobu, aby sa na pojednávanie dostavila osobne.

Pri posudzovaní schopnosti účastníkov konania zúčastniť sa na pojednávaní s využitím videokonferenčnej technológie sa odporúča zohľadniť tieto okolnosti (neúplný zoznam):

- technické prostriedky, ktoré má daná osoba k dispozícii (ak má súd takéto informácie k dispozícii);
- situácia zraniteľných skupín účastníkov konania (maloleté osoby, osoby so zdravotným postihnutím atď.), ktorá môže danej osobe brániť v samostatnej a/alebo plnohodnotnej účasti na konaní s využitím videokonferenčnej technológie (*bod 3.8 až 3.9 odporúčaní*).

Na účely zistenia totožnosti osôb prítomných na pojednávaní:

Účastník, ktorý sa zúčastňuje na pojednávaní prostredníctvom videokonferenčnej technológie, musí preukázať svoju totožnosť a predložiť svoj doklad totožnosti tak, aby ho súd mohol porovnať s overenou kópiou predloženou súdu v súlade s postupom stanoveným zákonom;

Účastník, ktorý sa zúčastňuje na pojednávaní prostredníctvom telekonferenčnej technológie, sa musí pripojiť k pojednávaniu pomocou prihlasovacích údajov poskytnutých súdom, identifikovať sa a prečítať tieto údaje požadované súdom: osobné identifikačné číslo (jeho časť), číslo osvedčenia advokáta/právneho asistenta, kód pridelený súdom a/alebo iné údaje umožňujúce identifikáciu osoby (*bod 9 opisu schváleného ministrom spravodlivosti*).

Totožnosť osoby vypočítavanej prostredníctvom videokonferencie možno zistiť aj iným spôsobom na základe rozhodnutia dožadujúceho súdu (*bod 13 opisu*).

Videokonferencie v súdnom konaní sa organizujú a vykonávajú v súlade s pravidlami súdneho konania stanovenými zákonom a postupom pri organizovaní a vykonávaní videokonferencií a používaní videokonferenčných zariadení stanoveným v opise a iných právnych predpisoch (*bod 4 opisu*).

Účastníci konania majú právo nahliadať do spisu (vrátane elektronického spisu), robiť si z neho výpisy a odpisy (digitálne kópie) a dostávať ich, podávať námietky, navrhovať dôkazy, zúčastňovať sa na vykonávaní dôkazov, klásť otázky iným osobám zúčastneným na konaní, svedkom a znalcom, podávať žiadosti, predkladať súdu ústne a písomné návrhy, predkladať svoje argumenty a pripomienky k všetkým otázkam, ktoré sa vyskytnú v priebehu konania, namietať proti žiadostiam, argumentom a pripomienkam iných osôb zúčastnených na konaní, získavať overené kópie (digitálne kópie) rozsudkov, príkazov, uznesení alebo rozhodnutí súdu, podávať odvolania proti rozsudkom a príkazom súdu a vykonávať všetky ostatné procesné práva, ktoré sa účastníkom konania priznávajú v Občianskom súdnom poriadku (článok 42 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Predsedajúci sudca vysvetlí účastníkom konania, tretím stranám a ich právnym zástupcom, ktorí sa dostavili na pojednávanie, ich procesné práva a povinnosti v súlade s postupom stanoveným v Občianskom súdnom poriadku, s výnimkou prípadov, keď účastníci konania alebo tretie strany vedú vec prostredníctvom zástupcu s vysokoškolským právnickým vzdelaním (článok 243 Občianskeho súdneho poriadku).

Osoby, ktoré neovládajú úradný jazyk, majú zaručené právo zúčastniť sa na súdnom konaní prostredníctvom tlmočníka (článok 8 ods. 2 zákona o súdoch Litovskej republiky, článok 11 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

V prípade potreby sa dožadujúci súd a dožiadaný orgán môžu vzájomne dohodnúť na opatreniach na ochranu vypočítavanej osoby a takisto zabezpečiť, aby vypočítavanej osobe v prípade potreby pomáhal tlmočník (bod 12 opisu).

Ak je do súdneho konania zapojený tlmočník, mal by mať počas pojednávania vždy primeraný vizuálny kontakt s účastníkom súdneho konania, ktorého jazyk tlmočí (bod 5.14 odporúčaní).

Pri konaní vo veci je súd povinný priamo preskúmať dôkazy vo veci, t. j.: vypočuť osoby zúčastnené na konaní, vypočuť svedecké výpovede a preskúmať znalecké posudky, písomné, vecné a iné dôkazy (článok 235 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Osoby určené orgánom (súd, prokuratúra, orgán podriadený väzenskej službe), ktoré vyšetrojúci súd požiadal

o organizáciu videokonferencie v priebehu konania a ktoré sú zodpovedné za používanie a údržbu videokonferenčného zariadenia a organizáciu videokonferencie spolu s ďalšími zástupcami tohto orgánu zúčastňujúcimi sa na vyšetrowaní prostredníctvom videokonferencie, musia takisto umožniť vypočúvanej osobe predložiť dôkazy a zabezpečiť ich prenos súdu, ktorý vo veci koná (bod 10.4 opisu).

Osoba vypočúvaná prostredníctvom videokonferencie môže predložiť súdu dôkazy poštou, faxom, prostredníctvom portálu elektronických služieb litovských súdov (e-court.lt) alebo prostredníctvom zástupcu orgánu (súdu, prokuratúry, orgánu podriadeného väzenskej službe), ktorého vyšetrujúci súd požiadal o zorganizovanie videokonferencie v súdnom konaní, pričom tento zástupca sa zúčastní na videokonferenčnom pojednávaní alebo iným spôsobom stanoveným zákonom (bod 13¹ opisu).

Po skončení videokonferenčného pojednávania zástupca orgánu (súdu, prokuratúry, orgánu podriadeného väzenskej službe), ktorého vyšetrovací súd požiadal o zorganizovanie videokonferencie v súdnom konaní, najneskôr nasledujúci pracovný deň vyhotoví potvrdenie podľa vzoru uvedeného v prílohe k opisu, ku ktorému priloží prisahu alebo záväzok podpísaný vypočúvanou osobou (ak sa od vypočúvanej osoby vyžaduje zloženie prisahy alebo podpísanie záväzku) a poskytnuté dôkazy, ktoré sa predložia súdu, ktorý vo veci koná (bod 14 opisu).

Ak počas pojednávania na diaľku vznikne potreba predložiť dokumenty alebo dôkazy, ktoré nebolo možné predložiť pred dátumom pojednávania, súd rozhodne o ich predložení a prijatí v súlade s procesným právom. Mali by sa zaviesť opatrenia na zabezpečenie toho, aby všetci účastníci mohli vidieť a/alebo počuť materiály predložené počas pojednávania na diaľku. V takýchto prípadoch sa môže rozhodnúť napríklad:

- odročiť pojednávanie a určiť lehotu, do ktorej musí účastník súdneho konania predložiť dokumenty a vecné dôkazy v súlade s predpísaným postupom (prostredníctvom súdnej kancelárie, poštou, prostredníctvom EPP),
- ak sú všetci účastníci konania používateľmi EPP, možno vyhlásiť prestávku a nariadiť bezodkladné predloženie dokumentov do spisu prostredníctvom EPP, aby pojednávanie mohlo pokračovať v ten istý deň po nahliadnutí do dokumentov,
- rozhodnutím súdu v konkrétnom prípade, keď nie všetci účastníci konania sú používateľmi EPP, môže byť vyhlásené odročenie s cieľom umožniť účastníkovi konania predložiť súdu dokumenty elektronickou poštou a/alebo umožniť súdu zaslať dokumenty ostatným účastníkom konania na nahliadnutie na nimi uvedenú e-mailovú adresu, a to po posúdení bezpečnostných aspektov prípadu vrátane ochrany osobných údajov a možných rizík (bod 5.11 odporúčaní).

Pri výsluchu svedka alebo iného účastníka konania na diaľku sa súdu odporúča zabezpečiť, aby účastník nebol neprimerane ovplyvňovaný a aby sa nepoužívali nepovolené prostriedky. Súd môže v prípade potreby a v súlade s technickými možnosťami účastníka konania prijať tieto alebo iné opatrenia:

- požiadať o kamerovú prehliadku priestorov, z ktorých sa osoba zúčastňuje na konaní, s rotačným pohľadom (t. j. vykoná sa kontrola priestorov na diaľku). V tomto prípade sa odporúča, aby boli splnené tieto dve podmienky:
 1. účastník je vopred upozornený, že súd uplatní takéto opatrenie, aby zabránil porušeniu požiadaviek na ochranu osobných údajov;
 2. účastník je vopred upozornený, že používaná kamera musí byť mobilná. Súd môže kedykoľvek počas konania požadovať vykonanie týchto úkonov;
- účastník je upozornený na zákaz používania elektronických komunikačných prostriedkov a odporúča sa mu, aby zvnútra uzamkol (zavrel) dvere priestorov, z ktorých sa zúčastňuje na konaní. Pred pojednávaním vedeným na diaľku by mala byť osoba informovaná, že priestory, z ktorých sa bude zúčastňovať na konaní, musia byť oddelené (nemôžu slúžiť ako priechod). Okrem toho možno požiadať, aby videokamera bola počas celého pojednávania namierená na dvere,
- osoba môže byť požiadaná, aby vykonala ergonomické úkony tak, aby kamera snímala účastníka až po pás, t. j. aby bolo vidieť nielen jeho tvár, ale aj ruky a bezprostredné okolie,
- osoba môže byť požiadaná, aby sedela ďalej od obrazovky, aby sa zabránilo čítaniu z obrazovky (bod 5.12 odporúčaní).

Používajú sa videokonferenčné technológie vyhodnotené Národným centrom kybernetickej bezpečnosti a uznané za bezpečné, certifikované a licencované, pričom sa v rámci možností uprednostňuje:

- centralizované vybavenie súdu,
- platforma Zoom.

3. Vnútroštátna právna úprava videokonferencií v trestných veciach

Používanie videokonferencií v trestných veciach sa riadi:

1. článkom 8² Trestného poriadku Litovskej republiky (ďalej len „Trestný poriadok“);
2. článkom 34(7)-(8) zákona o súdoch,
3. opisom,
4. opisom postupu pri používaní videokonferenčných technológií v trestných veciach, schváleným vyhláškou ministra spravodlivosti Litovskej republiky č. 1R-183 z 31. mája 2021 (ďalej len „opis pre trestné veci“),
5. odporúčaniami.

Vo výnimočných prípadoch, keď nie je možné zabezpečiť prerokúvanie vecí podľa riadneho postupu stanoveného v Trestnom poriadku, môže byť prerokúvanie vecí a účasť účastníkov konania, svedkov, znalcov, odborníkov, tlmočníkov a iných osôb zúčastnených na konaní, ak je to technicky možné, zabezpečené použitím informačných a elektronických komunikačných technológií (prostredníctvom videokonferencie), ak možno odôvodnene predpokladať, že to povedie k rýchlejšiemu preskúmaniu veci bez toho, aby bolo dotknuté úplné a objektívne preskúmanie všetkých okolností danej veci a práv účastníkov konania. O tejto otázke zvyčajne rozhoduje súd formou uznesenia pred pojednávaním. Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok. Ustanovenia tohto odseku sa neuplatňujú v prípadoch, keď prokurátor, obeť a/alebo jej zástupca, obvinená osoba, jej právny zástupca a/alebo obhajca, občiansky žalobca, občiansky odporca a/alebo ich zástupcovia namietajú proti tomu, aby sa na konanie vo veci použili informačné a elektronické komunikačné technológie (videokonferencia) (článok 8² ods. 2 Trestného poriadku).

Súdca, prokurátor a úradník v prípravnom konaní sú povinní poučiť účastníkov konania o ich procesných právach a zabezpečiť, aby mohli tieto práva uplatňovať (článok 45 Trestného poriadku).

Súd vydá rozhodnutie o použití videokonferenčnej technológie v trestnom konaní, pričom účastníkom konania uvedeným v článku 8² ods. 2 Trestného poriadku vysvetlí, že môžu vzniesť námietku proti použitiu videokonferenčnej technológie na vedenie pojednávania (bod 16 opisu pre trestné veci).

Trestné konanie a prítomnosť účastníkov na súdnom konaní s využitím videokonferenčnej technológie sa môže organizovať buď z vlastnej iniciatívy súdu, alebo na žiadosť účastníka, ktorá môže byť predložená súdu písomne alebo ústne na pojednávaní. Svedkovia, znalci, odborníci, tlmočníci a iné osoby zúčastnené na konaní musia požiadať o účasť na pojednávaní prostredníctvom videokonferenčnej technológie (bod 6 opisu pre trestné veci).

Pred vydaním príkazu súd, ktorý vo veci koná, kontaktuje osobu určenú orgánom (súd, prokuratúra, litovská väzenská služba), ktorej je adresovaná žiadosť o zorganizovanie videokonferencie počas konania, ktorá je zodpovedná za používanie a údržbu videokonferenčného zariadenia a organizáciu videokonferencií, o možnosti zorganizovať videokonferenciu a dohodnú sa na mieste, dátume a čase konania videokonferencie.

Súd si vyberie orgán (súd, prokuratúru, orgán podriadený väzenskej službe), na ktorý sa obráti so žiadosťou o zorganizovanie videokonferencie počas konania, pričom zohľadní miesto pobytu (miesto) vypočúvanej osoby a/alebo schopnosť vypočúvanej osoby dostaviť sa na miesto plánovanej videokonferencie.

Ak súd a/alebo orgán, ktorý súd žiada o zorganizovanie videokonferencie, nedisponuje videokonferenčným zariadením, požiada súd, v ktorého obvode má súdnu príslušnosť, iný súd alebo iný orgán, ktorý disponuje potrebným mobilným videokonferenčným zariadením, o použitie takéhoto zariadenia na uskutočnenie výsluchu prostredníctvom videokonferencie. Mobilné videokonferenčné zariadenie sa odovzdá súdu a/alebo orgánu, ktorý súd požiada o zorganizovanie videokonferencie, aby ho použil a vrátil v súlade s postupom stanoveným zákonom (body 6 až 8 opisu).

Ak účastník konania oznámi súdu, že nesúhlasí s konaním pojednávania na diaľku alebo nemá technické možnosti zúčastniť sa na pojednávaní prostredníctvom videokonferenčnej technológie určenej súdom, súd môže zorganizovať zmiešané pojednávanie na diaľku a vyzvať túto osobu, aby sa na pojednávanie dostavila osobne.

Pri posudzovaní schopnosti účastníkov konania zúčastniť sa na pojednávaní s využitím videokonferenčnej

technológie sa odporúča zohľadniť tieto okolnosti (neúplný zoznam):

- technické prostriedky, ktoré má daná osoba k dispozícii (ak má súd takéto informácie k dispozícii);
- situácia zraniteľných skupín účastníkov konania (maloleté osoby, osoby so zdravotným postihnutím atď.), ktorá môže danej osobe brániť v samostatnej a/alebo plnohodnotnej účasti na konaní s využitím videokonferenčnej technológie (*body 3.8 až 3.9 odporúčaní*).

Súd by mal zaručiť právo účastníka konania na účinnú pomoc advokáta/právneho asistenta vo všetkých súdnych konaniach vrátane dôvernosti komunikácie s účastníkom, ktorého zastupuje. Ak advokát/právny asistent a klient nie sú fyzicky prítomní na tom istom mieste, súd môže uplatniť tieto alebo iné opatrenia:

- na žiadosť advokáta/právneho asistenta a klienta/žalovaného ich môže súd (zamestnanec poverený súdom) presunúť do samostatnej virtuálnej miestnosti, kde môžu dôverne prediskutovať svoje stanovisko k obhajobe a ďalšie otázky [túto funkciu má napríklad licencovaný softvér Zoom (samostatné súkromné miestnosti, tzv. breakout rooms)]. Potom sa vrátia do všeobecného prostredia stretnutia.
- Môže byť vyhlásená prestávka, vypnú sa kamery a mikrofóny a klientovi/žalovanému sa umožní telefonický rozhovor s advokátom/právnym asistentom. Ak sú advokát/právny asistent a klient fyzicky prítomní na tom istom mieste, môžu požiadať o prestávku. Počas prestávky vypnú mikrofón a videokameru a po prestávke sa vrátia do všeobecného prostredia stretnutia.

Ak sa osoba nachádza v priestoroch kontrolovaných orgánmi verejnej moci (zariadenie určené na zaistenie, väzenie atď.), má právo požiadať o prestávku v konaní, počas ktorej všetci úradníci opustia priestory a zostane len dotknutá osoba a jej obhajca (vypne sa aj mikrofón a kamery) (*bod 5.13 odporúčaní*).

Ak sa na pojednávaní zúčastňuje dieťa, zákonní zástupcovia dieťaťa sú informovaní o pojednávaní, ktoré sa uskutoční prostredníctvom videokonferenčného zariadenia alebo inej technológie na diaľku v súlade s postupom stanoveným v Trestnom poriadku. Právny zástupca sa musí na predvolanie dostaviť k úradníkovi v prípravnom konaní, prokurátorovi, sudcovi a súdu a dodržiavať stanovený postup v priebehu prípravného konania a pojednávania na súde (článok 54 ods. 2 Trestného poriadku).

Najlepší záujem dieťaťa sa musí zohľadniť v súlade s postupom stanoveným v Trestnom poriadku, ako napr.: Pri každom vypočutí maloletého svedka alebo maloletej obete, ako aj pri vypočutí maloletého svedka alebo maloletej obete v súvislosti s trestnými činmi proti životu, zdraviu, slobode, sexuálnemu sebaurčeniu a nedotknuteľnosti človeka, proti dieťaťu a rodine a v súvislosti so zarábaním na prostitúcii maloletej osoby alebo s jej účasťou na prostitúcii alebo v iných prípadoch, ak o to požiadajú účastníci konania alebo na návrh úradníka v prípravnom konaní, prokurátora alebo vyšetrojúceho sudcu, musí byť prítomný psychológ, aby pomáhal pri vypočutí maloletej osoby s prihliadnutím na jej sociálnu a psychickú vyspelosť, ako aj zástupca štátnej inštitúcie na ochranu práv dieťaťa, aby z inej miestnosti pozoroval, či sa počas vypočúvania dodržiavajú práva maloletého svedka alebo maloletej obete. Zástupca štátnej inštitúcie na ochranu práv dieťaťa môže vypočúvanej osobe klásť otázky a predkladať žiadosti týkajúce sa výsluchu. Zástupca maloletého svedka alebo maloletej obete má právo zúčastniť sa na vypočutí len vtedy, keď sa stanoví, že to nebude mať vplyv na maloletú osobu (*článok 186 ods. 3 Trestného poriadku*).

Na žiadosť účastníkov konania alebo na podnet úradníka v prípravnom konaní, prokurátora alebo vyšetrojúceho sudcu sa vypočúvania maloletého podozrivého musí zúčastniť psychológ, ktorý pomáha pri vypočúvaní maloletej osoby s prihliadnutím na jej sociálnu a psychickú vyspelosť, a/alebo zástupca štátnej inštitúcie na ochranu práv dieťaťa, ktorý sleduje, či sa počas vypočúvania dodržiavajú práva maloletého podozrivého (*článok 188 ods. 5 Trestného poriadku*).

Účasť obhajcu je povinná pri vyšetrovaní prípadov týkajúcich sa skutkov, z ktorých je podozrivá alebo obvinená maloletá osoba (*článok 51 ods. 1 bod 1*).

Zverejňovanie údajov o podozrivých a obetiach, ktorými sú maloleté osoby, je zakázané (*článok 177 ods. 1 Trestného poriadku*).

Audiovizuálny záznam sa musí vyhotoviť počas prípravného konania alebo súdneho pojednávania v súlade s postupom stanoveným v článku 8² Trestného poriadku. Tento záznam sa pripája k protokolu o procesnom úkone alebo k zápisnici zo súdneho pojednávania a tvorí neoddeliteľnú súčasť protokolu/zápisnice, pričom procesné písomnosti sa doručujú v súlade s postupom stanoveným v článku 8¹ tohto poriadku (*článok 8² ods. 6*

Trestného poriadku).

Zvukový záznam vyhotovený v trestných veciach sa pripojí k zápisnici z pojednávania jeho prenesením do systému LITEKO alebo zaznamenaním na počítačový nosič v súlade s postupom stanoveným v opise postupu pri vyhotovovaní zvukových záznamov zo súdnych pojednávanií schváleným uznesením Súdnej rady č. 13P-22-(7.1.2) zo 14. februára 2014 (ďalej len „uznesenie“) a tvorí neoddeliteľnú súčasť zápisnice, pričom účastníci konania majú právo na prístup k zvukovému záznamu a na získanie jeho kópie v súlade s postupom stanoveným právnymi predpismi.

Zvukový záznam z verejného pojednávania zaznamenaný stacionárnym zvukovým nahrávacím zariadením sa zo zariadenia prenáša do systému LITEKO automatizovaným spôsobom, pokiaľ sa z technických dôvodov zvukový záznam neprenáša manuálne z lokálneho servera súdu do systému LITEKO.

Zvukový záznam z verejného pojednávania zaznamenaný mobilným zvukovým nahrávacím zariadením sa do systému LITEKO prenáša manuálne.

Zvukový záznam z neverejného pojednávania, ako aj zvukový záznam prenesený do systému LITEKO v súlade s požiadavkami stanovenými v právnych predpisoch týkajúcich sa archivácie prípadov, sa zaznamenáva na počítačové médium (CD-ROM atď.), čím sa zabezpečí ochrana proti akejkoľvek zmene alebo zničeniu zvukových záznamov, ktoré sa na ňom nachádzajú. Toto médium sa pripojí k spisu a spracuje sa v súlade s postupom stanoveným zákonom (*body 12 až 13 a 15 uznesenia*).

Osoby môžu mať prístup k zvukovým záznamom vyhotoveným vo veciach prerokúvaných na súdoch v súlade s postupom stanoveným v právnych aktoch upravujúcich postup pri prístupe k materiálom v trestných a občianskych veciach a vo veciach správnych, správnych deliktov a správnych priestupkov (*body 5 až 6 uznesenia*).

Zvukové a obrazové záznamy vyhotovené pomocou videokonferenčnej technológie sa uchovávajú v súlade s postupom stanoveným Súdnou radou (*bod 14 opisu pre trestné veci*).

Použiť sa môže technológia automatického prevodu reči na text.

V Trestnom poriadku (*oddiel 5. Odvolanie počas prípravného konania*) sa stanovuje možnosť podať odvolanie proti procesným úkonom a rozhodnutiam úradníka v prípravnom konaní a prokurátora.

V článku 6.271 Občianskeho zákonníka Litovskej republiky sa stanovuje možnosť získať náhradu škody spôsobenej nezákonným konaním (konaním, nekonaním) orgánu verejnej moci alebo jeho zamestnancov, ktoré sa priamo dotýka práv, slobôd a záujmov jednotlivcov (právne alebo individuálne akty, administratívne akty, fyzické úkony atď. zo strany štátnych alebo samosprávnych orgánov, s výnimkou súdnych rozsudkov, príkazov a rozhodnutí).

Typ konferencie (videokonferencia alebo telekonferencia) a konkrétnu videokonferenčnú technológiu [centralizované videokonferenčné vybavenie súdu (ďalej len „centralizované vybavenie súdu“), Zoom, Microsoft Teams, pevné alebo mobilné telefónne zariadenie atď.] vyberá, organizuje a riadi sudca prerokúvajúci danú vec, pričom zohľadňuje okolnosti prípadu, videokonferenčnú technológiu, ktorú má súd k dispozícii, a jej dostupnosť, ako aj prístup účastníkov konania k príslušnej technológii.

Vzhľadom na potrebu zaistiť elektronickú bezpečnosť údajov poskytovaných v rámci súdnych konaní na diaľku sa odporúča používať videokonferenčné technológie, ktoré Národné centrum kybernetickej bezpečnosti posúdilo a uznalo za bezpečné, pričom sa v rámci možností uprednostní:

- centralizované vybavenie súdu,
- platforma Zoom na základe licencií udelených súdom (prostredníctvom súdneho účtu).

S cieľom zabezpečiť, aby technické zdroje, ktoré má súd k dispozícii, boli riadne pridelené a aby sudcovia mali rovnaký prístup k videokonferenčnej technológii obstaranej v rámci súdneho systému, sa odporúča, aby súd prijal harmonogram jej používania, postup rezervácie alebo iné organizačné opatrenia dohodnuté v rámci súdu (*body 3.2 až 3.4 odporúčaní*).

Súdne konanie s využitím videokonferenčnej technológie sa organizuje v súlade s pravidlami súdneho konania

stanovenými v Trestnom poriadku, postupom pri použití videokonferenčnej technológie stanoveným v opise a iných právnych aktoch (*bod 5 opisu pre trestné veci*), v kapitole II opisu (organizácia a vykonávanie videokonferencií) a v súlade s postupom stanoveným v bodoch 3 až 5 odporúčaní.

Trestné konanie a prítomnosť účastníkov na súdnom konaní s využitím videokonferenčnej technológie sa môže organizovať buď z vlastnej iniciatívy súdu, alebo na žiadosť účastníka, ktorá môže byť predložená súdu písomne alebo ústne na pojednávaní. Svedkovia, znalci, odborníci, tlmočníci a iné osoby zúčastnené na konaní musia požiadať o účasť na pojednávaní prostredníctvom videokonferenčnej technológie (*bod 6 opisu pre trestné veci*).

O tom, či sa má pojednávanie uskutočniť prostredníctvom videokonferencie, rozhoduje súd, ktorý vo veci koná, odôvodneným uznesením. Pred vydaním príkazu súd, ktorý vo veci koná, kontaktuje osobu určenú orgánom (súd, prokuratúra, litovská väzenská služba), ktorej je adresovaná žiadosť o zorganizovanie videokonferencie počas konania, ktorá je zodpovedná za používanie a údržbu videokonferenčného zariadenia a organizáciu videokonferencií, o možnosti zorganizovať videokonferenciu a dohodnú sa na mieste, dátume a čase konania videokonferencie. Zoznam osôb určených orgánom (súd, prokuratúra, orgán podriadený väzenskej službe), ktorému je adresovaná žiadosť o organizáciu videokonferencie počas súdneho konania, ktoré sú zodpovedné za používanie videokonferenčného zariadenia, jeho údržbu a organizáciu videokonferencií, spolu s kontaktnými údajmi týchto osôb (inštitúcia, telefónne číslo, e-mailová adresa) zverejňuje Národná správa súdov na intranete systému súdnictva. V prípade zmeny určenej osoby alebo jej kontaktných údajov sa táto informácia poskytne Národnej správe súdov, ktorá zoznam aktualizuje (*bod 6 opisu*).

Počas pojednávania sa môže používať technológia automatického prevodu reči na text.

V Trestnom poriadku sa stanovuje identifikácia osôb prítomných na pojednávaní:

účastník konania, ktorý sa zúčastňuje na pojednávaní prostredníctvom videokonferenčnej technológie, sa identifikuje a preukáže sa dokladom preukazujúcim jeho totožnosť takým spôsobom, aby ho súd mohol porovnať s kópiou dokladu overenou v súlade s postupom stanoveným zákonom, ktorá bola predložená súdu, a/alebo s dokladmi v spise, z ktorých možno potvrdiť totožnosť osoby;

súd zabezpečí, aby sa počas pojednávania osobné identifikačné číslo účastníka konania a iné údaje z dokladu totožnosti nesprístupnili ostatným účastníkom konania ani tretím stranám, okrem prípadov, keď sa ostatní účastníci konania môžu o týchto údajoch dozvedieť zo spisu, do ktorého majú prístup v súlade s postupom podľa Trestného poriadku.

Ak sa osoba zúčastní na pojednávaní prostredníctvom videokonferenčnej technológie a súd, ktorý koná v trestnej veci, má dôvodné pochybnosti o totožnosti tejto osoby a tieto pochybnosti sa nedajú vyvrátiť, súd pojednávanie odročí a pojednávanie sa uskutoční za priamej prítomnosti osôb predvolaných súdom (*bod 12 až 13 opisu pre trestné veci*).

Totožnosť osoby vypočítavanej prostredníctvom videokonferencie možno zistiť aj iným spôsobom na základe rozhodnutia súdu, ktorý vo veci koná (*bod 13 opisu*).

Sudca, prokurátor a úradník v prípravnom konaní sú povinní poučiť účastníkov konania o ich procesných právach a zabezpečiť, aby mohli tieto práva uplatňovať (*článok 45 Trestného poriadku*).

Súdne konanie s využitím videokonferenčnej technológie sa organizuje v súlade s pravidlami súdneho konania stanovenými v Trestnom poriadku, postupom pri použití videokonferenčnej technológie stanoveným v tomto opise a iných právnych aktoch (*bod 5 opisu pre trestné veci*).

Práva podozrivej osoby (článok 21 ods. 4 Trestného poriadku), obvinenej osoby (článok 22 ods. 3 Trestného poriadku) a obeť (článok 28 Trestného poriadku) a ďalších účastníkov konania sú stanovené v Trestnom poriadku.

Účastníci konania (podozrivá osoba, obvinená osoba, obeť atď.) majú zaručené právo na prístup k službám tlmočníka (*článok 8 Trestného poriadku*).

Každá osoba podozrivá alebo obvinená zo spáchania trestného činu má právo byť bezodkladne informovaná v jazyku, ktorému plne rozumie, o povahe a dôvode obvinenia proti nej, mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby, právo klásť otázky svedkom alebo požiadať o ich výsluch a právo bezplatne využiť

služby tlmočníka, ak nerozumie litovčine alebo ňou nehovorí (článok 45 ods. 7 Trestného poriadku).

V prípade potreby dožadujúci súd a dožiadaný orgán koordinujú opatrenia na ochranu vypočúvanej osoby a takisto zabezpečia, aby vypočúvanej osobe v prípade potreby pomáhal tlmočník (bod 12 opisu).

Mali by sa používať videokonferenčné technológie, ktoré Národné centrum kybernetickej bezpečnosti vyhodnotilo a uznalo za bezpečné, pričom by sa mali uprednostniť, pokiaľ je to možné:

- centralizované vybavenie súdu,
- platforma Zoom.

4. Poplatky za konania v občianskych a obchodných veciach

Nariadenie (ES) č. 1896/2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze

V konaní o vydanie európskeho platobného rozkazu sa uplatňujú pravidlá stanovené v článku 434 ods. 1 až 3 Občianskeho súdneho poriadku Litovskej republiky pre výpočet a platbu kolkovného [článok 21 litovského zákona č. X-1809 z 13. novembra 2008, ktorým sa vykonávajú právne predpisy Európskej únie a medzinárodné právne predpisy upravujúce občianske súdne konanie (ďalej len „zákon“)].

Nariadenie (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu

Európske žaloby s nízkou hodnotou sporu podliehajú kolkovnému vo výške stanovenej v článku 80 ods. 1 bode 1 Občianskeho súdneho poriadku Litovskej republiky (článok 27 zákona).

Nariadenie (EÚ) č. 665/2014 o zavedení konania týkajúceho sa európskeho príkazu na zablokovanie účtov s cieľom uľahčiť cezhraničné vymáhanie pohľadávok v občianskych a obchodných veciach

Návrh na vydanie európskeho príkazu na zablokovanie účtov, ako aj opravné prostriedky uvedené v kapitole 4 nariadenia (EÚ) č. 665/2014 podliehajú kolkovnému, ktoré sa rovná prípadnému kolkovnému, ktoré sa platí za návrhy na vydanie predbežných opatrení alebo za jednotlivé odvolania proti príkazom na predbežné opatrenia (článok 31¹⁹ zákona).

Nariadenie (ES) č. 805/2004, ktorým sa vytvára európsky exekučný titul pre nesporné nároky.

Žiadosti o opravu alebo zrušenie európskeho exekučného titulu sú oslobodené od kolkovného (článok 16 ods. 3 zákona).

Návrh dlžníka na zamietnutie výkonu uvedený v článku 21 nariadenia (ES) č. 805/2004 je oslobodený od kolkovného (článok 17 ods. 2 zákona).

Nariadenie (EÚ) č. 650/2012 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a prijatí a výkone verejných listín v dedičských veciach a o zavedení európskeho osvedčenia o dedičstve

Návrh na uznanie rozhodnutia cudzieho súdu (rozhodcovského konania) je oslobodený od kolkovného (článok 811 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku).

Návrh na povolenie výkonu rozhodnutia súdu členského štátu Európskej únie je oslobodený od kolkovného (článok 4 ods. 4 zákona).

Nariadenie (EÚ) č. 1215/2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (prepracované znenie)

Návrh na uznanie rozhodnutia cudzieho súdu (rozhodcovského konania) je oslobodený od kolkovného (článok 811 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku).

Návrh na povolenie výkonu rozhodnutia súdu členského štátu Európskej únie je oslobodený od kolkovného (článok 4 ods. 4 zákona).

Nariadenie (EÚ) č. 606/2013 o vzájomnom uznávaní ochranných opatrení v občianskych veciach

Žiadosti o zamietnutie uznania alebo výkonu ochranného opatrenia podľa článku 13 nariadenia (EÚ) č. 606/2013 skúma litovský odvolací súd. Tieto žiadosti sa posudzujú s primeraným použitím ustanovení článku 4 ods. 4, 5 a 6 zákona (článok 31¹⁶ ods. 21 zákona).

Návrh na uznanie rozhodnutia cudzieho súdu (rozhodcovského konania) je oslobodený od kolkovného (článok 811 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku).

Návrh na povolenie výkonu rozhodnutia súdu členského štátu Európskej únie je oslobodený od kolkovného (článok 4 ods. 4 zákona).

Nariadenie Rady (ES) č. 4/2009 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti

Návrhmi na zamietnutie výkonu rozhodnutia súdu pôvodu o vyživovacej povinnosti vcelku alebo sčasti, tak ako je uvedené v článku 21 ods. 2 nariadenia, sa zaoberá Odvolací súd Litvy. Tieto žiadosti sa posudzujú s primeraným použitím ustanovení článku 4 ods. 4, 5 a 6 zákona (článok 31³ ods. 1 zákona).

Žiadosti o vyhlásenie vykonateľnosti podľa článku 27 ods. 1 nariadenia č. 4/2009 a odvolania proti rozhodnutiam o takýchto žiadostiach podľa článku 32 ods. 2 nariadenia č. 4/2009 preskúmava litovský odvolací súd. Tieto žiadosti a odvolania sa posudzujú s primeraným použitím ustanovení článku 4 ods. 4, 5 a 6 zákona (článok 31⁴ ods. 1 zákona).

Návrh na uznanie rozhodnutia cudzieho súdu (rozhodcovského konania) je oslobodený od kolkovného (článok 811 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku).

Návrh na povolenie výkonu rozhodnutia súdu členského štátu Európskej únie je oslobodený od kolkovného (článok 4 ods. 4 zákona).

Nariadenie (EÚ) 2016/1103, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca v oblasti právomoci, rozhodného práva a uznávaní a výkonu rozhodnutí vo veciach majetkových režimov manželov

Návrh na uznanie rozhodnutia cudzieho súdu (rozhodcovského konania) je oslobodený od kolkovného (článok 811 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku).

Návrh na povolenie výkonu rozhodnutia súdu členského štátu Európskej únie je oslobodený od kolkovného (článok 4 ods. 4 zákona).

Nariadenie (EÚ) 2019/1111 o právomoci a uznávaní a výkone rozhodnutí v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností a o medzinárodných únosoch detí (prepracované znenie)

Žiadosti o rozhodnutie uvedené v článku 30 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2019/1111, že neexistujú dôvody na odmietnutie uznania uvedené v článkoch 38 a 39 nariadenia (EÚ) 2019/1111, žiadosti o odmietnutie uznania uvedené v článku 40 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2019/1111, ako aj žiadosti o odmietnutie výkonu uvedené v článku 59 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2019/1111, ak sa zakladajú na ustanoveniach článku 39 nariadenia (EÚ) 2019/1111 alebo na iných dôvodoch uvedených v nariadení (EÚ) 2019/1111, preskúmava litovský odvolací súd. Takéto žiadosti sa posudzujú s primeraným použitím ustanovení článku 4 ods. 4, 5 a 6 zákona (článok 9 ods. 2 až 3 zákona).

Žiadosti o prevzatie právomoci od zahraničného súdu a žiadosti o postúpenie právomoci na zahraničný súd uvedené v článkoch 12 a 13 nariadenia (EÚ) 2019/1111 a v článkoch 8 a 9 Haagskeho dohovoru z 19. októbra 1996 preskúmava litovský odvolací súd. Takéto žiadosti sa posudzujú v súlade s postupom stanoveným v kapitole XXXIX Občianskeho súdneho poriadku Litovskej republiky, pokiaľ sa v nariadení (EÚ) 2019/1111, Haagskom dohovore z 19. októbra 1996 a tomto zákone nestanovuje inak. Takéto žiadosti sú oslobodené od kolkovného (článok 12² ods. 1 a 2 zákona).

Návrh na uznanie rozhodnutia cudzieho súdu (rozhodcovského konania) je oslobodený od kolkovného (článok 811 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku).

Návrh na povolenie výkonu rozhodnutia súdu členského štátu Európskej únie je oslobodený od kolkovného (článok 4 ods. 4 zákona).

Vydávanie kópií (výpisov) v súlade s nariadením (ES) č. 4/2009 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti

V súlade s článkom 81 Občianskeho súdneho poriadku sa výška poplatku za kópie spisu (vrátane elektronického spisu) a postup pri platení poplatku stanovujú uznesením vlády Litovskej republiky č. 1368 z 3. novembra 2004 o schválení opisu postupu pri stanovovaní poplatkov a platbe za kópie materiálov trestných vecí a súvisiacich dokumentov v inštitúciách prípravného konania, na prokuratúrach a súdoch a za kópie správnych, občianskoprávných vecí a súvisiacich dokumentov na súdoch.

Za vydanie, opravu, zmenu alebo zrušenie európskeho osvedčenia o dedičstve a prípravu podkladov podľa nariadenia (EÚ) č. 650/2012sa notárovi vypláca odmena v súlade s bodmi 16 a 30.6 až 30.7 sadzobníka notárskych poplatkov (sadzieb) za vykonanie notárskych úkonov, prípravu návrhov úkonov, poradenské a technické služby a oslobodenie od týchto poplatkov, schváleného uznesením vlády Litovskej republiky č. 498 z 28. júna 2023.

Vydávanie osvedčení podľa nariadenia (EÚ) č. 1215/2012

Osvedčenie podľa článku 53 nariadenia vydáva súd, ktorý prijal rozhodnutie na žiadosť dotknutej osoby. O takéto osvedčenie sa žiada všeobecným postupom, poštou alebo prostredníctvom informačného systému litovských súdov LITEKO. Žiadosť o vydanie osvedčenia nepodlieha kolkovnému. Nejde o nový spor, preto sa osvedčenie vydáva na konci konania a po preskúmaní veci samej po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku.

Osvedčenia podľa článku 60 nariadenia vydáva na žiadosť osoby:

- 1. notár, ktorý vydal verejnú listinu. Za tento úkon sa platí notársky poplatok.*
- 2. súd, ktorý vydal rozhodnutie o schválení dohody o urovaní. O takéto osvedčenie sa žiada všeobecným postupom, poštou alebo prostredníctvom informačného systému litovských súdov LITEKO. Žiadosť o vydanie osvedčenia nepodlieha kolkovnému. Nejde o nový spor, preto sa osvedčenie vydáva na konci konania a po preskúmaní veci samej.*

Vydávanie osvedčení podľa nariadenia (EÚ) č. 606/2013

O osvedčenia vydané podľa článkov 5 a 14 nariadenia sa žiada všeobecným postupom, poštou alebo prostredníctvom informačného systému litovských súdov LITEKO. Žiadosť o vydanie osvedčenia nepodlieha kolkovnému. Nejde o nový spor, preto sa osvedčenie vydáva na konci konania a po preskúmaní veci samej.

Vydávanie osvedčení podľa nariadenia (EÚ) 2016/1103

O osvedčenia vydané podľa článku 45 ods. 3 písm. b) nariadenia sa žiada všeobecným postupom, poštou alebo prostredníctvom informačného systému litovských súdov LITEKO. Žiadosť o osvedčenie nepodlieha kolkovnému. Nejde o nový spor, preto sa osvedčenie vydáva na konci konania a po preskúmaní veci samej.

Vydávanie osvedčení podľa nariadenia (EÚ) 2016/1104

O osvedčenia vydané podľa článku 45 ods. 3 písm. b) nariadenia sa žiada všeobecným postupom, poštou alebo prostredníctvom informačného systému litovských súdov LITEKO. Žiadosť o osvedčenie nepodlieha kolkovnému. Nejde o nový spor, preto sa osvedčenie vydáva na konci konania a po preskúmaní veci samej.

Vydávanie osvedčení podľa nariadenia (EÚ) 2019/1111

O osvedčenia podľa nariadenia sa žiada všeobecným postupom, poštou alebo prostredníctvom informačného systému litovských súdov LITEKO. Žiadosť o vydanie osvedčenia nepodlieha kolkovnému. Nejde o nový spor, preto sa osvedčenie vydáva na konci konania a po preskúmaní veci samej.

Nariadenie (EÚ) 2015/848 o insolvenčnom konaní (prepracované znenie)

Prihlasovanie pohľadávok veriteľov podľa zákonov o platobnej neschopnosti právnických osôb Litovskej republiky (článok 41) a o konkurze fyzických osôb Litovskej republiky (článok 23) je oslobodené od dane.

Proti uzneseniu súdu o schválení alebo zamietnutí schválenia pohľadávok veriteľov prostredníctvom

mimoriadneho opravného prostriedku možno podať odvolanie v súlade s postupom stanoveným zákonom (samostatné odvolanie podlieha kolkovnému podľa článku 80 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

Komunikácia medzi fyzickými alebo právnickými osobami, alebo ich zástupcami s ústrednými orgánmi je oslobodená od platenia trov konania podľa nariadenia (ES) č. 4/2009 (s výnimkou vymáhania nákladov na bezplatnú právnu pomoc v súlade s postupom stanoveným v zákone o štátom garantovanej právnej pomoci Litovskej republiky).

Komunikácia (podávanie žiadostí atď.) s ústrednými orgánmi je oslobodená od platenia trov konania podľa nariadenia (EÚ) 2019/1111.

Komunikácia (podávanie žiadostí) s príslušnými orgánmi v súlade s kapitolou IV smernice 2003/8/ES.

Za podanie žiadosti príslušnému orgánu (službe štátom garantovanej právnej pomoci) sa neplatia žiadne poplatky, ale môže byť potrebné uhradiť sprievodné náklady na tlmočenie, žiadosť o právnu pomoc a dokumenty preukazujúce nárok osoby na poskytnutie právnej pomoci atď. v súlade s postupom stanoveným v zákone o štátom garantovanej právnej pomoci Litovskej republiky.

5. Spôsoby elektronickej platby

V rámci vykonávania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady prešla Litva od 1. januára 2016 na jednotnú oblasť platieb v eurách (SEPA) pre úhrady a inkasá.

Kolkovné, pokuty uložené súdom, náklady na sekundárnu právnu pomoc a trovy konania priznané štátu môžu byť:

1. platené bankovým prevodom na účty Štátnej daňovej inšpekcie pri ministerstve financií, ktoré sú vedené v rôznych bankách. Čísla účtov Štátnej daňovej inšpekcie nájdete [TU](#).
2. platené online prostredníctvom [e.teismas.lt](#). Je potrebné poznamenať, že ak sa procesné dokumenty a ich prílohy predkladajú súdu len elektronickými prostriedkami a ak navrhovateľ požiadal o prijímanie procesných dokumentov len týmito prostriedkami, zaplatí sa 75 % sumy kolkovného splatného za príslušný procesný dokument.

Pri platbe bankovým prevodom na príjmové účty Štátnej daňovej inšpekcie pri ministerstve financií si fyzické osoby môžu vybrať spôsob platby, ktorý im vyhovuje a je pre nich dostupný.

Dostupnosť platobných metód podporuje aj stimul na zaplatenie 75 % sumy kolkovného splatného za príslušný procesný dokument pri podávaní procesných dokumentov a ich príloh len elektronickými prostriedkami, čím sa znižuje používanie hotovostných platieb.

6. Oznámenie o skoršom používaní decentralizovaného informačného systému

Neplánuje sa začať používať decentralizovaný informačný systém pred termínmi stanovenými v nariadení (EÚ) 2023/2844.

7. Oznámenie o včasnom využívaní videokonferencií v občianskych a obchodných veciach

Neplánuje sa uplatňovať článok 5 nariadenia (EÚ) 2023/2844 pred 1. májom 2025.

8. Oznámenie o včasnom využívaní videokonferencií v trestných veciach

Neplánuje sa uplatňovať článok 6 nariadenia (EÚ) 2023/2844 pred 1. májom 2025.

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.